

इति मूर्तिभेदा वैज्ञवागमे विशेषतः प्रसिद्धा: ebend. MADHUS. in Ind. St. 1, 23, 5. 6. SARVADARĀṆAS. 54, 14. fgg. 57, 15. Am Ende eines adj. comp. f. **आ** PAÑKAR. 3, 2, 4. neun schwarze Vāsudeva bei den Ġaina H. 693. fgg. Vgl. प्रति°. — 2) *Pferd* H. c. 178; vgl. लक्ष्मीपुत्र. — 3) N. pr. verschiedener Fürsten und Gelehrten u. s. w. Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 4, Cl. 4. Verz. d. Oxf. H. 72, a, 13. 124, b, 37. 132, b, 5. 133, a, No. 234. 237, b, No. 369. 292, b, 11. 324, a, No. 761. 384, b, No. 476. Verz. d. B. H. No. 263. 489. fgg. 940. Ind. St. 1, 470. HALL 7. 109. 112. 143. 182. 192.

2. **वासुदेव** 1) adj. (f. ई) a) zu Vāsudeva (dem Gotte) in Beziehung stehend: द्वादशाक्षर Nrs. TĀP. Up. in Ind. St. 9, 112. — b) von einem Vāsudeva verfasst: पद्धति Verz. d. B. H. No. 266. — 2) n. N. einer Upanishad Ind. St. 3, 323. **वासुदेवोपनिषद्** Verz. d. Oxf. H. 390, b, No. 33. **वासुदेवक** m. 1) ein Verehrer des Vāsudeva P. 4, 3, 98. — 2) ein winziger Vāsudeva, Einer der dem patronymicum Vāsudeva Unehre macht HARIV. 15184. 15327. ein zweiter Vāsudeva MRĀKH. 13, 4. 121, 16 im Prākṛit.

वासुदेवप्रिय m. ein Freund Vāsudeva's, Bein. Kārtikeya's MBh. 3, 14636.

वासुदेवप्रियंकरि f. *Asparagus racemosus* Willd. RĀGĀN. im ÇKDr.

वासुदेववर्गीण und **वासुदेववर्ग्य** adj. zu Vāsudeva's Partei sich haltend P. 4, 2, 104, VĀrtt. 18, Schol.

वासुदेवानुभव m. Titel eines Werkes von Vāsudeva Verz. d. Oxf. H. No. 940.

वासुपुर (!) n. N. pr. einer Stadt WILSON, Sel. Works II, 23.

वासुपुत्र्य m. bei den Ġaina N. pr. des 12ten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpinī, eines Sohnes des Vasupūṣṭjarāg, H. 27.

वासुभद्र m. ein N. Kṛṣṇa's, = **वासुदेव** H. c. 69. ÇABDAM. im ÇKDr.

वासुमर्त adj. das Wort **वासुमत्** enthaltend gaṇa विमुक्तादि zu P. 5, 2, 61.

वासुमन्द n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 236, a.

वासुरा f. = **वासिता**, रात्रि (वासितेय! MED.) und भू H. an. 3, 601 (वासुरा gedr.). MED. r. 213. in der Bed. *Nacht* auch H. c. 18.

वासुरायणीय (!) m. pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 274.

वासू f. Mädchen AK. 1, 1, 2, 14. H. 333. voc. वासु DAÇAK. 51, 14. 64, 1. 73, 6.

वासोद् adj. Gewand schenkend M. 4, 231.

वासोर्द्वा adj. dass. RV. 10, 107, 2.

वासोभृत् 1) adj. ein Kleid tragend: माञ्जिष्ठ° Spr. 3339. — 2) *Hüfte* VARĀH. BRH. 1, 4.

वासोवार्य adj. Gewand webend RV. 10, 26, 6.

वासौकस् n. Schlafgemach H. 993. — Vgl. वासगृह, वासागार.

वास्तव (von वास्तु) adj. (f. ई) wirklich, wahr, real GOLĀDHJ. 3, 53. BĀLAB. 34. BHĀG. P. 1, 1, 2. 11, 11, 2. PAÑKAR. 1, 14, 49. MALLIN. zu Çiç. 3, 51 (Gegens. कृत्रिम). Schol. zu KAP. 1, 91. KULL. zu M. 2, 9. WILSON, SĪMHRĪJAK. S. 73. KUSUM. 38, 12. MUIR, ST. IV, 319, N. 284. P. 5, 1, 21, VĀrtt., Schol. **योषित्** ein wahres Weib, ein Weib wie es sein soll PAÑKAR. 1, 14, 112. ऋ° NILAK. 97.

वास्तवव (von वास्तव) n. Wirklichkeit, Realität SARVADARĀṆAS. 34,

21. fg. MUIR, ST. IV, 300, N. 268. SĪH. D. 267, 11. ऋ° 12.

वास्तविक adj. = **वास्तव** ÇKDr. und WILSON.

वास्तवोषा f. *Nacht* TRIK. 1, 1, 103. किं तु वास्तवा (blosser Fehler für वासुरा) उषा इति नामद्वयमिति साधुपाठः ÇKDr.

वास्तव्य (von वास्तु) adj. P. 3, 1, 96, VĀrtt. (irriger Weise auf वस् zurückgeführt). 1) auf dem Platz bleibend, verlassen (werthloser Abfall): यदै पक्षस्य वास्तव्यं क्रियते । तदनु हुद्रो ऽवचरति । यत्पूर्वमन्ववस्येत् । वास्तव्यमग्निमर्पासीत der nur ein Rest ist (= *लौकिक* Comm.) TBA. 1, 4, 2, 7. TS. 5, 2, 8, 5. So heisst Rudra, weil ihm die Reste (des Opfers) gehören, ÇAT. Br. 1, 7, 2, 1. 7. 5, 2, 2, 13. 3, 2, 7. VS. 16, 39 (zur Wohnstatt gehörig MAHIDH.). — 2) irgendwo ansässig; m. Einwohner: इहैवास्मि वास्तव्यो नगरे द्विजः KATHĀS. 38, 107. 52, 320. 72, 157. RĀGA-TAR. 3, 362. 4, 623. 638. 5, 216. 345. 6, 15. ग्राम° MBh. 12, 4803. नानानगर° R. 2, 1, 30. नगर° PAÑKAT. 48, 25. तद्देशनित्य° Verz. d. Oxf. H. 142, a, No. 290. RĀGA-TAR. 4, 88. HIT. 34, 18. समीप° Nachbar KULL. zu M. 7, 69. — नीवर = वास्तव्य H. an. 3, 659. MED. r. 176. वास्तव्य PAÑKAT. III, 236 fehlerhaft für वस्तव्य; vgl. Spr. 2928.

वास्तिक (von वस्त) n. eine Menge von Böcken R. 2, 77, 2 (वा° ed. SCHUL. वा° ed. Bomb.).

वास्तु (von 5. वस्) UṆĀDIS. 1, 77. 1) m. n. TRIK. 3, 5, 9. *Stätte; Hofstatt* (Platz des Hauses und zugehöriger Raum); heimathliche Flur; Haus NIR. 10, 16. UṆĀDIS. 1, 77. AK. 2, 2, 19. TRIK. 2, 2, 5. 3, 3, 102. H. 989. an. 2, 195 (वास्तु स्याद्गृहभूयर्गृहे सोमसुरङ्गयोः). HALĀJ. 2, 135. fg. ता वा वास्तून् युष्मसि गर्मथै यत्र गावो भूरिग्रङ्गाः RV. 1, 134, 6. सुप्रदान् इवो वास्तव्यं नितः 8, 23, 5. मेघो वास्तु भूमौ ध्रुपत्यम् AV. 7, 108, 1. ÇAT. Br. 1, 7, 2, 1. 7. 17. fg. वास्तु वै शरीरमयसिषं निर्वीर्यम् 2, 1, 2, 9. यक्षस्य TS. 3, 1, 20, 3. ÇĀÑKH. GRHJ. 2, 14. गृहदेवताः, वास्तुदेवताः ĀÇV. GRHJ. 1, 2, 4. 2, 9, 9. PĀR. GRHJ. 3, 4. ऋ° TS. 3, 4, 20, 2. संपादन M. 3, 255. वास्तूनि निर्ममे HARIV. 6418. सभावास्तूनि रम्वाणि प्रदेष्टुमुपचक्रमे MBh. 5, 3033. गृहवास्तूनि HARIV. 6301. °निवासाः SUÇR. 1, 16, 19. प्रशस्तवास्तूनि गृहे 69, 5. Verz. d. Oxf. H. 43, a, N. 2. 86, a, 16. 332, b, 20. 342, b, 22. Verz. d. B. H. No. 877. वास्तुत्रं वैरम् Spr. 3038. KĀM. NĪTIS. 10, 15. °शमन R. 2, 56, 18. Verz. d. Oxf. H. 43, a, 8. वास्तूपशमन N. 2. वास्तुसंशमनीयानि मङ्गलानि R. 2, 56, 27. वास्तूपशम Verz. d. B. H. No. 1073. °शान्ति, °पद्धति, °प्रवेशपद्धति 1076. °कल्प, °कालाः 1073. °स्थापन Aufrichtung eines Hauses 1074. °संज्ञकं तन्मम् Verz. d. Oxf. H. 298, b, No. 693. रवेरविषये वास्तु किं न दीपः प्रकाशयेत् Spr. 2491. Verz. d. Oxf. H. 42, b, 35. °मध्ये M. 3, 89. MBh. 13, 4662. 7140. 16, 58. राष्ट्रपूर्वमवास्तूनाम् PAÑKAR. 3, 14, 77. VARĀH. BRH. S. 53, 11. 15. 20. 31. 37. 59, 14. 107, 6. °नर der als Genius gedachte Prototyp eines Hauses 53, 3. 67 (vgl. वास्तुपुरुष bei KULL. zu M. 3, 89). °वन्धन das Kapitel über Hausbau 87, 18. °देव WILSON, Sel. Works 2, 161. वास्तु auch Gemach VARĀH. BRH. 3, 18, 21. Als m. nur BHĀG. P. 10, 8, 31. 46, 44 (वास्तून् = देहत्यादीन् Comm.). — 2) m. N. pr. eines der acht Vasu BHĀG. P. 6, 6, 11. 15. — 3) m. N. pr. eines Rākshasa Verz. d. Oxf. H. 103, a, 24. — 4) wohl f. N. pr. eines Flusses (neben सुवास्तु) MBh. 6, 333 (VP. 183). LĪA. II, 132, N. 4. — 5) n. = वास्तुक 2) RĀGĀN. im ÇKDr. — Vgl. नापित°, पुर°, पृष्ठ°, यज्ञ° (auch BHĀG. P. 9, 4, 8), यथा°.